

Osvrt

Živjeti u strahu

Piše: **Kaćuša KRSMANOVIĆ**

Nasilniku je sudski presuđeno, ali on je i dalje na slobodi. Kao i njegova žrtva, ali okovana strahom da će se nasilje ponoviti. I sve to pred očima države.

Za porodicu Tomkić iz Berana crnogorska javnost saznala je 18. marta ove godine. Igor Tomkić za portal Antena M ispričao je strašnu priču o nevoljama s kojima se on i njegova familija godinama suočavaju u beranskom naselju Dolac – prijetnje, ucjene, pokušaj reketiranja, nacionalistički izgredi... „Što će ovdje jedan Hrvat“, samo je jedna od poruka koje su mu upućivali.

Uzalud je tražio pomoć institucija. Svi su ostali gluvi na njegove apele. Na kraju je odlučio da se brani javnošću.

Nažalost, tek onda je krenuo brutalni obračun sa njim. Samo nekoliko sati pošto je njegova ispovijest objavljena, Tomkić je pretučen. Nasilnici su identifikovani i uhapšeni. Novak Petrić i Miloš Radević.

Nekoliko mjeseci kasnije zapaljena mu je prodavnica od koje je izdržavao familiju. Huligan je identifikovan i uhapšen. Aleksandar Savović. Priznao je zločin i „objasnio“ da je bio ljut što su mu zbog Tomkića uhapšeni drugovi...

Drugovi su osuđeni – jedan na godinu i devet mjeseci, drugi na jedinstvenu kaznu zatvora od godinu i sedam mjeseci. Pušteni su na slobodu do pravosnažnosti presude. Savović je osuđen na godinu i dva mjeseca. Pušten je na slobodu do pravosnažnosti presude.

I onda je, sa slobode, poručio da su pobijedili. Sa grupom prijatelja, mobilnim telefonom napravio je snimak u kojem prijete svima koji podržavaju Tomkiće – krvnom osvetom, odmazdom, i tako dalje...

Opet je uhapšen. Pritvoren i osuđen na sedam mjeseci zatvora. I opet pušten na slobodu do pravosnažnosti presude...

I sve ovo za samo tri i po mjeseca - od 18. marta do 9. jula.

A Tomkići... Njih su obilazile delegacije – od nacionalnih udruženja i partija, preko gradskih i vladinih i obećavali im miran život u gradu na Limu.

Tomkići su, međutim, iz mjeseca u mjesec, umjesto mira, trpjeli sve teže nasilje i živjeli u sve većem strahu. Sada već, vjerovatno, paničnom.

Opravdano se pitaju što je sljedeće?

I, kao i mi, vjerovatno se pitaju očekuje li iko u policiji, tužilaštvu, sudstvu da će ih Aleksandar Savović i njegova ekipa ostaviti na miru. Odmah nakon što je drugi put pušten na slobodu, pozvan je u policiju na razgovor gdje je svečano obećao da Tomkiće više neće „uznemiravati“ i bio kategoričan da ga „Tomkići više ne interesuju“.

Teško je ovoj porodici da u to povjeruje. I bilo kome drugom. Oni su i dalje pod policijskom zaštitom, ali, koliko njihova vjera može biti velika u tu zaštitu, nakon što je njihova prodavnica, koju je, takođe, čuvala policija, zapaljena?! U svega nekoliko minuta dok su policajci razmjenjivali smjenu?! Diletantsko opravdanje.

Ono što brine je da mu vjeru ukazuju institucije. Činom puštanja na slobodu Aleksandra Savovića, nasilnika koji se izživljava nad jednom porodicom, jer mu se ne sviđa njihova nacionalna pripadnost, sud je odaslao zabrinjavajuću poruku: izricanje kazne niže od maksimalne i ukidanje pritvora može se tumačiti i kao ohrabrivanje raznih savovića da mogu nekažnjeno da nasrću na one koji im se ne sviđaju, po bilo kom osnovu – rasnom, nacionalnom, rodnom... Neprihvatljivo.

Ili, možda, za neke jeste. Imunitetom zaštićeni političari šire govor mržnje, veličaju zločince, pozivaju na odmazdu... Bez kazne... I Aleksandar Savović iz Berana, ali i mnogi savovići po Crnoj Gori, njihovi su vojnici. I pod njihovom su zaštitom.

Upravo su političari dokaz da institucionalnog odgovora na mržnju nema. A Savović i savovići su njihovo ogledalo. I tako će biti sve dok predstavnici institucija ne skupe hrabrosti i pravim imenom nazovu krivična djela koja su počinjena iz mržnje.

Nažalost, ni tužioc ni sud nijesu se usudili da iskoriste odjeljak Krivičnog zakonika Crne Gore koji objašnjava posebne okolnosti za odmjerenije kazne za krivično djelo učinjeno iz mržnje - zbog pripadnosti rasi, vjeroispovjesti, nacionalne ili etničke pripadnosti, pola, seksualne orijentacije ili rodnog identiteta drugog lica. Tu okolnost, kaže član 42a, sud će cijeniti kao otežavajuću, osim ako to nije propisano kao obilježje osnovnog ili težeg oblika krivičnog djela.

I tako su ponovo huligani na slobodi, a Tomkići i dalje u strahu. I paničnoj potrazi za mogućnošću života, ne u drugom gradu, nego bi, najradije pobjegli u drugu državu. Da žive bez policijske pratnje, bez osvrtnja, bez straha da decu pošalju u školu.

Zar je u Crnoj Gori, članici NATO, kandidatu za ulazak u EU, koja se diči multikulturalnim skladom, želja porodice Tomkić, ta nada da žive kao sav normalan svijet, zaista neostvarljiva?

Ili će, ipak, biti da ima onih koji ne žele da razumiju želje i nade porodice Tomkić.

Priličan je, očito, broj onih koji ih ne razumiju. Vjerovatno su među njima i beranski policajci, tužioc, sudije... Ne znaju oni što znači živjeti u strahu od huligana. Sam i nezaštićen.

Odgovornost je i na Berancima. Je li ih bilo strah da organizuju podršku za svoje sugrađane Tomkiće, da poruče nasilnicima iz naselja Dolac da nijesu oni ti koji će diktirati pravila i sijati strah u ovom gradu. Da organizuju, ako treba, i straže kod kuće i prodavnice Tomkića.

Sjetili su se mladi DPS-a da organizuju protest, ali on je okupio samo partijske aktiviste. Da li su to uradili zbog „političkih poena“, čak nije ni važno, jer, za razliku od dugih, makar su rekli - ne nasilnicima iz Dolca.

Najopasnije u ovoj priči je to što su zakazale institucije. I što su njihove odluke, u stvari, ohrabrujuće za nasilnike iz Dolca da mogu bez straha i srama da atakuju na jednu porodicu. Pred očima čitave javnosti. Koja, većinski, i dalje čuti.

Je li to ona čojška Crna Gora koju smo snivali?

Sa konferencije

Sedmi Montenegro prajd 21. s

Optužili p

PODGORICA - Slogan sedmog Montenegro prajda, koji će se održati 21. septembra, je „Ne preko naših leđa“, a inspirisan je time „što političke partije u Skupštini zlopotrebjavaju ljudska prava LGBT osoba u dnevno-političke svrhe, ali i šire mržnju prema toj populaciji“.

Član Organizacionog odbora Danijel

Novina na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore

Uvode prijemni za pr učiteljske studije i peo

PODGORICA – Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore od sljedeće studijske godine uveće novinu za bruce koje predviđa da će morati da polažu prijemni ispit ukoliko budu željeli da upišu učiteljski smjer, pedagogiju ili program predškolskog vaspitanja, saznaje Pobjeda.

Dekan Filozofskog fakulteta Goran Barović potvrdio je ovu informaciju, navodeći da zbog procedure nije bilo moguće da ova novina startuje već ove godine.

ZAHTEJEV

- Poslali smo zahtjev Senatu, odnosno Ministarstvu prosvjete da nam dozvoli promjenu pravila upisa na osnovnim studijama tako da će od sljedeće godine biti prijemni ispit na ova tri studijska programa. Za sljedeću studijsku godinu će to sigurno da važi – najavio je on. Većini ljudi koji se bave visokim obrazovanjem u Crnoj Gori je, kaže Barović, jasno zašto su inicirali da se uvede ova novina.

- Nije jednako biti odličan đak iz Nikšića i Podgorice i Rožaja, Plava, Murina... Uz sve poštovanje svih nastavnika, ali razlike postoje. Negdje su vrlo dobri đaci mnogo bolji od nekih odličnih - rekao je dekan Filozofskog fakulteta Goran Barović

Nije jednako biti odličan đak iz Nikšića i Podgorice i Rožaja, Plava, Murina... Uz sve poštovanje svih nastavnika, ali razlike postoje. Negdje su vrlo dobri đaci mnogo bolji od nekih odličnih - rekao je dekan Filozofskog fakulteta Goran Barović

Goran Barović

svojih vrijednosti ili nedostataka. Prijaviti se da budeš nastavnik i da radni vijek provodiš u učionici podrazumijeva mnogo preduslova koje moram da ispunimo svi. Nijesam siguran da ih svi ispunjavamo. Prijemni ispit će zato biti test za neke stvari – precizirao je on. Odgovarajući na pitanje zašto ne uvedu polaganje prijemnog na svim studijskim programima, Barović kaže da je moguće da će u perspektivi da bude takva provjera znanja obavezna za sve. Za sada će, ponovio je on, uvesti na tri studijska programa, jer praksa to traži.

- U suštini mi primamo papire,

ne vidimo ko je kandidat, ne porazgovaramo sa njima. Ipak, drugačije je kada imamo neki vizuelni kontakt sa kandidatom, kada se porazgovara sa njima, kada vidimo što to njega interesuje, u kom pravcu su njegova razmišljanja, životna opredjeljenja. Treba da sagledamo njihove mogućnosti i snimimo neko opšte stanje – istakao je on.

UPIS

Na fakultetu se, između ostalog, prema riječima dekana Filozofskog fakulteta, dešava da se pojedini studenti upišu, pa se ispišu poslije pola godine

Filozofski fakultet

ili godinu uz obrazloženje da to nije za njih.

- Dešava se da društvo iz srednje škole kaže: „Hoćemo li svi tamo?“ I kažu svi da hoće. Masovno upisuju iste fakultete, iste studijske programe i onda se ispišu. Ali, dobro, ništa nije strašno izgubiti godinu ili eventualno dvije ako se kasnije pronađu u nečem drugom – kazao je on.

Nacionalni park Durmitor organizovao događaj na Crnom jezeru

Edukativne staze, izložbe

PODGORICA - Nacionalni park Durmitor organizovao je juče edukativno-promotivni događaj na Crnom jezeru za sve posjetioce i ljubitelje prirode, koji su imali priliku da uz besplatan ulaz uživaju u aktivnom odmoru i pripremljenom programu.

Događaj pod nazivom „Nacionalni park Durmitor otvara svoja vrata“, organizovali su povodom dana ovog zaštićenog područja, u saradnji sa Turističkom organizacijom Žabljak, nevladinim udruženjem Rukotvorci Crne Gore i Planinarskim klubom Durmitor. Direktor NP Durmitor Tomo Pajović kazao je da su za ljubitelje aktivnog odmora organizovane pješačke ture Tri jezera

- Barno, Zminje i Crno jezero i Ivan do - Jablan jezero, uz stručne vodiče iz NP Durmitor i PK Durmitor.

- Djeca predškolskog uzrasta iz vrtića Eko bajka posjetila su izložbu leptira i insekata u Centru za posjetioce, učenici Osnovne škole „Dušan Obradović“ su obišli Vražje i Riblje jezero gdje je organizovana edukativna radionica, dok su učenici Srednje mješovite škole „17. septembar“ uživali u pješačkoj turi Tri jezera - Barno, Zminje i Crno jezero - rekao je Pajović.

On je dodao da je juče organizovana i izložba ručno rađenih predmeta u saradnji sa lokalnim stanovništvom i preduzetnicima, kao i degustacija domaće hrane i proizvoda.

Šefica Službe za promociju, edukaciju i turizam Hajdana Ilić-Božović, kazala je da su svi zainteresovani posjetioći također bili u prilici da prošetaju edukativnom stazom oko Crnog jezera i voze kajake na jednom od najljepših ledničkih jezera u Crnoj Gori.

- Posjetioći su mogli da degustiraju gastronomske specijalitete koje su za tu priliku pripremile domaćice sa područja Žabljaka, kao i da posjete izložbu rukotvorina i domaćih proizvoda koja je organizovana u saradnji sa NVU Rukotvorci Crne Gore - navela je Božović. TO Žabljak učestvovala je kao jedna od ključnih partnera u organizaciji tog događaja. Ulaz u NP Durmitor juče je bio slobodan.

N. K.

Rektor UCG i predsjednik Upr

PODGORICA - Rektor Univerziteta Crne Gore Danilo Nikolić i predsjednik Upravnog odbora Duško Bjelica posjetili su područna odjeljenja fakulteta Univerziteta i sastali se sa predsjednikom opštine Bijelo Polje Petrom Smolovićem.

Kako su saopštili iz UCG, razmotrena je potreba za mogućim otvaranje studijskih programa u oblasti tehničko-tehnoloških nauka, održavanja elektro i mašinskih sistema, kao i proširenje ponude studijskih programa koje realizuje Biotehnički institut u Bijelom Polju.

Razmotrene mogućnosti, prema riječima rektora Nikolića, imaju cilj razvoj regiona sjevera Crne Gore, u skladu sa potrebama društva i prepoznavanjem kvaliteta mladog kadra koji živi u tom području države.